

Jer, ono što karakteriše Prvi međunarodni bijenale umetnosti minijature u Nikšiću jesu izuzetno moderna stremljenja u savremenoj svetskoj likovnoj umetnosti, koja se, za razliku od nekih drugačijih modernističkih težnji, nisu odrekla osnovnih, odnosno klasičnih likovnih disciplina i tehnika, već su, modernijim pristupom suštini likovnog problema, dali nove, senzibilne, dimenzije primerene vremenu sadašnjem, odnosno vremenu u kome su umetnička dela nastala. Ukoliko se osvrnemo na rad koji je završio Gran pri Bijenala, medaljon u bronzi mađarskog umetnika Đule Hadika, lako ćemo primetiti da je reč o divnom spoju kasičnog i modernog. Mekotna linija našla je saglasnu, prosto pitomu, svedenost u bronzanom odlivku, a onaj zanatski, tako da se izrazimo, deo, veoma bitan za kompletni utisak o umetničkom delu, spoveden je uz potpuno jasnu i saglasnu dramatiku podređivanja čvrstine materijala asocijativnim vibracijama same ideje. Nagradjena slika "Jutro", Nikšićanina Milovana Mikija Radulovića, pravi je, naizgled minijaturni, draguljni esej o jutru kao indikatoru i predskazivaču, ali i o jutru kao asocijativnoj refleksiji na noćne i snevne neizvesnosti. Dobitnica nagrade za skulptorske projekcije sveta Novosađanka Borislava Nedeljković, čija skulptura "Slon", pored toga što je izvedena u neuobičajenom skulptorskom materijalu (sapunu), neobična je i zbog svoje ideje u kojoj skulptorski materijal funkcioniše kao presudni elemenat volumenizacije slona kao znaka, pri čemu je slon zagonet simboličkog oglašavanja, ali i arhetipski akcenat o promišljanju i svođenju linije. I nagradjena grafi-

ka "Simbol" bugarskog umetnika Iva Jankieva, takođe sazdana od arhetipskih zvezdanja, i jasna u svojoj grafičkoj besprekornosti, svakako jeste simbol, ali simbol univerzuma, koji zasnovan na svetlom i tamnom, na pozitivnom i negativnom, ali i ličnom i kolektivnom, odnosno na crnom i belom, simboliše čovekovu želju da konkretizuje sve ono što mu se kao tajna tajne, od pamtiveka, iz krvotoku javlja, i što on precrtava, i, naravno, doctava. Svakako da je i nagradjeni, a bezimeni, crtež Kragujevčanina Nenada Ristovića, crtež arhetipske strukture, odnosno da je on reč opisana slikom, i da je umetnik istražujući dimenziju iskustva dosegao dimenziju koja reguliše čvrstinu strukturalnog, te da je, prateći krivudavu putanju linije došao do tačke u kome se i tačka i linija ponašaju kao svesni signali solarne zagonetke, i da su, kao takvi, i viljivi samo u dimenziji koja može da projektuje njihove zasenčene svetlosti i, naravno, zasvetljene senke. Uostalom, isto kao nagradjeni, i pohvaljeni autori (Radoljub Anastasov iz Makedonije, Florens Kristiakis iz Grčke i Zoran Pavlović iz Užica za grafiku, David Veston iz Velike Britanije za akvarel, zatim za skulpture Užičanke Biljane Ugren Kovačević i Beograđanina Velimir Vukićevića, te radovi crnogorskih umetnika i to slike Biljane Keković, keramika Nede Kažić i crtež Toma Pavićevića), a i popriličan broj onih kojima nije ukazana ta počast, mogu biti ponosni na svoja dela. Uostalom, kao i svi oni koji su uživati u slikovito opoetizovanom, lirski nadahnutim i filozofski promišljenim suštinama sveta na radovima Prvog međunarodnog bijenala minijature u Nikšiću.

Mihailo Kandić

PRVO PROLJEĆNO MEĐUNARODNO BIJENALE UMJETNOSTI MINIJATURE

maj–jun 2005.

Na Prvom međunarodnom bijenalu minijature u Nikšiću, koje je organizovalo Udruženje likovnih umetnika Nikšića, učestvovalo je preko 400 kandidata iz zemlje i inostranstva koji su ispunili uslove: da ne prelaze dimenzije 10 puta 10 cm (i još puta 10 cm za trodimenzionalna i multimedijalna dela). Iz inostranstva su radove poslali umetnici od Amerike do Holandije i Finske. Žiri bijenala, sastavljen od istoričara umetnosti, likovnih kritičara i likovnih umetnika iz Srbije i Crne Gore, Makedonije i Federacije Bosne i Hercegovina – Olga Perović, Dragan Todorović, Mirko Toljić, Lazar Pejović, Miroslav Masin, Dragan Mijač–Brile, Milivoje Babović, Sreten Milatović i Drago Bakrač,

dodelio je 5 nagrada i 8 pohvala. Granpri uručen je osamdesetogodišnjem Mađaru Đuli Hadiku, iz Budimpešte, za plitki reljef "Omaž Masimu Kampilji". Nagrada za slikarstvo dodeljena je Milovanu Raduloviću iz Nikšića za akrilik "Jutro I", za skulpturu Borislavi Nedeljković Prodanović ("Slon", sapun), za grafiku Ivi Janakijevu iz Bugarske ("Znak", kombinovana tehnika), i za crtež Kragujevčaninu Nenadu Ristoviću ("Bez naziva"). Osam umetnika je pohvaljeno: Rodoljub Anastasov (Makedonija), Biljana Keković (Podgorica), Dejvid Veston (Engleska), Velimir Vukićević (Beograd), Zoran Pavlović – Pavik (Užice), Tomo Pavićević (Podgorica), Nada Kažić (Podgorica) i Biljana Ugren–Kovačević (Užice).

Bila je to uspešna premijera prvog bijenala minijature umetnosti, koji je doduše i po uslovima za učestvovanje, i po formatu dela a i samim katalogom bio vrlo blizak dugogodišnjem Bijenalu minijature u Gornjem Milanvcu, ali koji je okupio na otvaranju, u petak, 20. maja 2005, veliki broj posetilaca. I kopija dobrog može biti dobra.